

॥ સ્વામિશ્રીજી ॥

સંતભગવંત સાહેબજીની ૬૯ માહાભયસભર વાલી સદા...

ગુરુપૂર્ણિમાના મંગલકારી પર્વ આશીર્દાન
૧૦ જુલાઈ ૨૦૨૫, તપોભૂમિ બ્રહ્મજ્યોતિ, મોગરી

ગુરુપૂર્ણિમાનું મંગલકારી પર્વ એ આપણા સૌ માટે ભક્તો આનંદનો દિવસ ! સનાતન હિન્દુ ધર્મમાં માનનારા આપણા સૌ માટે ગુરુપૂર્ણિમા મહા મંગલકારી દિવસ છે. ગુરુના આશીર્વાદ આપણા જીવનમાં સુખ, સમૃદ્ધિ અને આનંદ આપતા હોય છે. આપણા પર અપરંપાર કૃપા કરીને શ્રી રામ, શ્રી કૃષ્ણ, શ્રી મહાવીર, શ્રી બુદ્ધ આદિ ભગવાનના અવતારો ભારતની ધરતી પર માનવદેહ ધારણ કરીને આવ્યા. માનવ ખૂબ બુદ્ધિશાળી, પણ એ જ બુદ્ધિ એને ભગવાનને ઓળખવામાં આડી આવી. ભગવાનને ઓળખી ના શક્યા એટલે જે પ્રાપ્ત કરવાનું હતું એ પ્રાપ્ત કરી ના શક્યા. શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને એ જોયું એટલે પોતે પધાર્યા ને સાથે મૂળ અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ને ગોપાળાનંદ સ્વામી જેવા અનાદિ સંતો, અક્ષરમુક્તોને લાવ્યા. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ પ્રકરણ પહેલાની પહેલી વાતમાં લખ્યું કે, ‘આજ તો ભગવાન પોતાનું અક્ષરધામ ને પાર્ષદ ને પોતાનું સમગ્ર ઐશ્વર્ય લઈને અહીં પધાર્યા છે. એમની જો ઓળખાણ થાય, એમનો જો મહિમા સમજાય તો જીવ બીજી રીતનો થઈ જાય છે-સુખિયો થઈ જાય છે.’

માણસ શરીરની કસરત કરે, સારો ખોરાક લે તો શરીર બળવાન થાય છે પણ આત્મા બળવાન થતો નથી. ઘણા પહેલવાન જેવા હોય પણ ગરોળીથી બીતા હોય. ઘણાં બહેનો બળવાન હોય પણ વંદાથી બીતાં હોય. આત્મામાં આ જે ભય છે એ આત્માની નબળાઈ છે. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કહ્યું, ‘ભગવાનને ઓળખતા નથી, સાધુને ઓળખતા નથી, મુક્તોને ઓળખતા નથી એટલે જીવ બળિયો નથી

થતો.’ જીવને બળિયો બનાવવો હોય, ડર રહિત તાકાતવાળો બનાવવો હોય, અભયવર પ્રાપ્ત કરવો હોય તો ભગવાન, ભગવાનના સાધુ ને ભગવાનના અક્ષરમુક્તોને સાચી રીતે ઓળખીએ તો આત્મા નિર્ભય થઈ જાય. એના માટે એવા ગુરુ જોઈએ, તેઓ આપણને ઓળખવાની રીત બતાવે. આપણે ગુરુપૂર્ણિમાએ કાયમ એક સાખી સાંભળીએ છીએ, ‘ગુરુ ગોવિંદ દોનો ખડે, કિસકો લાગુ પાય, બલિહારી ગુરુદેવકી, જિન્હોને ગોવિંદ દિયો બતાય.’ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ આવીને ઊભા હોય તો આપણને ઓળખાય નહીં, પણ ગુરુ મળ્યા હોય તો તેઓ કહે કે, ‘આ માણસ નથી, સ્વયં પ્રભુ છે.’ એટલે મહારાજ ગુણાતીતાને સાથે લઈને આવ્યા અને ગુણાતીતાને મહારાજને સર્વોપરીભાવે કેવી રીતે ભજાય એની શ્રેષ્ઠ સમજણ આપણને આપી. એ ગુણાતીતા મહારાજને રહેવાનું અક્ષરધામ છે એ વાત મહારાજે વારંવાર એમની હયાતીમાં કરી.

મહારાજે ૪૯ વર્ષે દેહ ત્યાગ્યો ત્યારે મહારાજનું એ જ પરબ્રહ્મ તત્ત્વ ગુણાતીતા થકી આ પૃથ્વી પર પ્રગટ રહ્યું. અને ‘એવા ગુણાતીતાભાવને પામેલા સાધુ દ્વારા પૃથ્વી પર અમે અખંડ રહીશું’-મહારાજે આવા આશીર્વાદ આપ્યા એ વાત આપણે સૌ જાણીએ છીએ. ભગતજી મહારાજ, જાગા સ્વામી, કૃષ્ણજી અદાએ એ વસ્તુને છતી કરી કે, આ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી એ સામાન્ય સાધુ નથી. વિચરણ કરીને, માંગી માંગીને બધે ફરે છે પણ તેઓ એવા સાધુ નથી, સ્વયં પ્રભુસ્વરૂપ છે.

ભગતજી મહારાજ પર ગુણાતીતાનંદ સ્વામી રાજી થઈ ગયા તો કહ્યું, ‘પ્રાગજી માંગ માંગ, માંગે તે આપું.’ ભગતજી મહારાજ કહે, ‘મારે કંઈ જોઈતું નથી. મારે તો કેવળ આપની પ્રસન્નતા જ જોઈએ છે.’ એટલે

ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ગમ્મતમાં કહ્યું કે, ‘પ્રાગજી, તને એમ હશે કે આ સાધુ ફાટલાં-તૂટલાં કપડાં પહેરે છે ને બધે માંગી માંગીને મંદિરનો વહીવટ કરે છે એ મને શું આપશે ? પણ તારા મગજમાં આવી કોઈ શંકા હોય તો કાઢી નાખજે. આ સાધુને ભગવાન વશ છે. તેઓ જે કહે તે મહારાજ સાકાર કરે છે. માટે હું તને આશીર્વાદ આપું છું, તું મુંબઈ જા, તને દરજીની કળા આવડે છે તો મુંબઈ જેવા શહેરમાં તારી પાસે બહુ ઘરાકો આવશે ને વર્ષે તને ૬૦,૦૦૦ રૂપિયા મળશે ને સારી છોકરી મળશે એની જોડે તું પરણીને સુખી થઈ જઈશ.’ ત્યારે ભગતજી મહારાજ કહે, ‘સ્વામી, ૧૩ વર્ષ હું ગોપાળાનંદ સ્વામી સાથે રહ્યો અને ૧૨ વર્ષથી તમારી સાથે રહીને સત્સંગ કરું છું. આમ, ૨૫ વર્ષથી સત્સંગમાં સમર્પિત છું, પણ આમાં સુખ છે એવું તમે કોઈ વખત બોલ્યા નથી. પૈસાની જરૂર તો છે, પણ સુખ તો ભગવાન ને ભગવાનના સાધુની પ્રસન્નતામાં છે, તો મારે પૈસા ને એ બધું નથી જોઈતું. પણ તમે ક્યાંના વાસી છો, ક્યાંના રહેવાસી છો ? તમારા એ સ્વરૂપનાં દર્શન મારે કરવાં છે.’ ત્યારે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી બોલ્યા, ‘તારે એ બધું જાણવું હોય તો સંસાર છોડીને મંદિરમાં આવી જા.’ પ્રાગજી ભગત પણ શૂરવીર હતા, બધું છોડીને જૂનાગઢ મંદિરમાં આવી ગયા ને ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરી. ‘ગુણાતીતાનંદ સ્વામી મૂળ અક્ષરબ્રહ્મનો અવતાર છે’-એ વાત એમણે છોડ્યોક કહેવાની શરૂ કરી.

ભગતજી મહારાજે એ વાત શાસ્ત્રીજી મહારાજને આપી. પછી તો શાસ્ત્રીજી મહારાજે સંકલ્પ કર્યો કે, મારા જીવનનું ધ્યેય, મારા જીવનની હવે પછીની બધી પ્રવૃત્તિ અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસના પ્રવર્તાવવાની હશે. આપણે જાણીએ છીએ, શાસ્ત્રીજી મહારાજે બી.એ.પી.એસ. સંસ્થા દ્વારા આખી દુનિયામાં અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસનાનું પ્રવર્તન કર્યું. યોગીજી મહારાજ, પ્રમુખ સ્વામી, મહંત સ્વામી, અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ, ડોક્ટર સ્વામી, હરિપ્રસાદ સ્વામી, ગુરુજી-આ બધા સંતો દ્વારા દુનિયાભરમાં તેનો પ્રસાર કર્યો. આવા ગુણાતીતભાવને પામેલા

સાધુઓ જ્યારે આપણા જીવનમાં પ્રવેશ કરે છે અથવા એમને વિશે આપણને આત્મબુદ્ધિ ને પ્રીતિ થાય છે ત્યારે મૂળ અજ્ઞાનનો નાશ થાય છે. મૂળ અજ્ઞાન કયું ? તો જન્મ-મરણના ચક્રાવામાં ફેરવે છે એ મૂળ અજ્ઞાન છે. દુઃખમાં, સુખમાં આનંદ નથી લેવા દેતું એ મૂળ અજ્ઞાન છે; જેને અહંકાર કહેવામાં આવે છે.

ગુરુ દ્રોણ એકલવ્ય પર રાજી થયા તો તેનો અંગૂઠો માંગી લીધો. કારણ ? બાણવિદ્યામાં અર્જુન કરતાં કોઈ શ્રેષ્ઠ હોય એ એમને ગમતું નહોતું. અંગૂઠો એ બાણવિદ્યા માટે અગત્યનું અંગ છે. અંગૂઠો ના હોય તો તમે બાણવિદ્યાનો ઉપયોગ કરી જ ના શકો, અંગૂઠા વગર ધનુષ ઉપર બાણ ચઢાવી જ ના શકો. એકલવ્ય બાણવિદ્યામાં નકામો થઈ જાય એટલે અંગૂઠો ગુરુદક્ષિણામાં માંગી લીધો. આપણને થાય કે, આવા કેવા ગુરુ કે અંગૂઠો કાપી લીધો ? પણ આ એક રૂપક છે. તમારી જે વિદ્યાને લઈને તમે પારંગત છો, જે વિદ્યાને લઈને તમારી નામના છે, જે વિદ્યાને લઈને તમે કમાણી કરી રહ્યા છો, એ વિદ્યા તમારી પાસેથી અંગૂઠાફાળી લઈ લે તો તમે પાંગળા થઈ જાવ. ના એવું નથી. અંગૂઠો એટલે અહંકાર. ગુરુ જ્યારે રાજી થાય છે ત્યારે માણસનો અહંકાર, મારાપણનો ભાવ લઈ લે છે, યાદરાખો !

માણસ દુઃખી શાથી થાય છે ? કોઈ કવિએ લખ્યું, ‘રાજા ભી દુઃખિયા, રંક ભી દુઃખિયા, ધનપતિ દુઃખી વિકારમેં. બિના વિવેક ભેખ સબ દુઃખિયા, ઉઘો સુખીરે સંત સંસારમેં.’ મોટા રાજ્યમાં રોજ કોઈને કોઈ પ્રશ્નો સળગતા હોય, એ માટે આખો દિવસ વ્યાધિ, વ્યાધિ ને વ્યાધિ હોય એટલે રાજા દુઃખિયો છે. લાંબો-પહોળો વહીવટ કરનારા દુઃખિયા છે. રંક ભી દુઃખિયા-ઘણા માણસ બહુ ગરીબ હોય, તેમને રોજ-રહીશું ક્યાં ? ખાઈશું ક્યાં ? તેના પ્રશ્ન હોય. એટલે એ ગરીબ પણ દુઃખિયો છે. ધનપતિ દુઃખી વિકારમેં-સત્સંગ વગરનો બહુ પૈસાદાર હોય તો એ વિકારમાં, વ્યસનમાં, કુસંગમાં દુઃખિયો હોય છે. વિના વિવેક સાધુ પણ દુઃખિયો છે. જે સાધુ થઈને વિવેક વગર ફરતો હોય. ક્યાં જવું-ક્યાં

સંતોનો મહિમા જો આપણા હૃદયમાં સમજાય,
એમની વાત મનાય,
એમનાં દર્શનની સ્મૃતિ થાય,
એમના વિશે નિર્દોષભાવ ને દિવ્યભાવ સાથે
એમની આજ્ઞા જો પળાય તો
અહંકાર રહિત થવાશે.

અડધો કલાક ધૂન કરો,
સત્સંગસભા કરો,
'વચનામૃત', 'સ્વામીની વાતો' વાંચો;
આપણે
આ નિયમો પાળીએ.

ફરવું, ક્યાં ખાવું-શું ના ખાવું, કોને મળવું-કોને કઈ વાત કરવી અને કઈ વાત ના કરવી, શું માંગવું-શું ના માંગવું; એવા વિવેક વગરનો જે સાધુ છે એ પણ દુખિયો છે. સાધુ પાસે ઓછામાં ઓછાં સાધન-ભાર હોય. 'લેસ લગેજ, મોર કમ્ફર્ટેબલ'-ઓછામાં ઓછી જરૂરિયાત, ઓછામાં ઓછી ટેવો ને વધુમાં વધુ ભજન કરી પ્રભુનો પ્રસાર કરવો. એટલે એક ભગવાનને રાજી કરવા સિવાય બીજી કોઈ અપેક્ષા ન હોય. આવો વિવેકવાળો સાધુ-એ સંત સંસારમાં સુખી હોય. જે સાધુને ભગવાન સિવાય, ભગવાનને રાજી કરવા સિવાય, ભગવાનના થઈને જીવન જીવવા સિવાય કોઈ પ્રવૃત્તિમાં રસ ના હોય એવો જે સંત, કે જેણે ભગવાન રાખ્યા છે અને જે કોઈ સંબંધમાં આવે એને ભગવાન આપે છે એ સાધુ જ સુખિયો છે.

તો જે અહંકારી છે, એમનો એ અહંકાર જાય કેવી રીતે ? તો ત્યાં ગુણાતીત સાધુની જરૂર પડે, ત્યાં ગુરુની જરૂર પડે. એવા ગુરુને વિશે આત્મબુદ્ધિ ને પ્રીતિ થાય અને બે હાથ જોડી તેઓની આજ્ઞા પાળે અને ગુરુ રાજી થાય એવી તેઓના અભિપ્રાયની ભક્તિ જો કરે તો પ્રભુની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થતાં પછી એ ગૃહસ્થ હોય કે ત્યાગી હોય, બધાને અંદરથી સાધુતા આવે અને અહંકાર રહિત થાય અને તો માણસ સુખિયો થાય. તો એ કેવો સુખિયો થાય ? કે એને કોઈ ગાળ ભાંડે તોય સ્મિત કરે, હાર પહેરાવે તોય સ્મિત કરે, માન આપે તોય આનંદ થાય અને અપમાન કરે તોય આનંદ થાય. એને કશું લાગેવળગે જ નહીં, નિર્લેપભાવમાં આવી જાય. બધાને એવા બનાવવાનો સંકલ્પ લઈને શ્રીજી મહારાજ આ બ્રહ્માંડમાં પધાર્યા. એ સંકલ્પમાં આપણે આવી ગયા છીએ. મને-તમને-સર્વને એવા બનાવવા છે.

અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ, રતિભાઈ, હર્ષદભાઈ, પૂનમભાઈ, વી.એસ., મનોજભાઈ ને આ સંતો માટે એટલે કહું છું કે, ખરેખર જ્યારે કંઈ ખબર નહોતી અને ભગવાં કપડાં પહેરીને જ સાધુ થવાય, મંદિરમાં રહીને જ ભક્તિ થાય એવા યુગમાં યોગીજી મહારાજે કહ્યું કે,

'તમને આ કપડે સાધુ રાખવા છે ને તમારું હૃદય ભગવું કરવું છે. સંસારમાં જશો નહીં.' બસ, આટલું બોલીને બાપાએ તેમને છૂટા મૂકી દીધા. તે વખતે કોઈ વ્યવસ્થા નહોતી, ત્યારે તેઓ ૨૦-૨૫ વરસના ભણેલા-ગણેલા સરસ નોકરી કરતા બુદ્ધિશાળી યુવાનો હતા, પણ ગુરુએ આજ્ઞા કરી કે, સંસારમાં જવું નથી, સાધુ થવું છે. અને પછી બાપાએ તેમનાથી દૂર કર્યા, આજ્ઞા કરી કે, તમે સંસ્થામાંથી નીકળી જાવ. આવા સંજોગોમાં અશ્વિનભાઈ એમ.એસસી.નો અભ્યાસ છોડી, ઘર સળગાવી સાધુ થવા યોગીબાપા પાસે આવ્યા. શાંતિભાઈ રિસર્ચ છોડીને તેમને ઘરે લઈ ગયા, તો ઘર સળગાવીને સાધુ થવા આવ્યા. રતિકાકા, પૂનમભાઈ પરણેલા હતા તોય સાધુ થઈ ગયા. હર્ષદભાઈના પપ્પાએ બેન્ચ્લોર પાસે મેડિકલ કોલેજમાં ડોનેશન સીટ પર એડમિશન લીધું હતું છતાં તેઓએ કહ્યું કે, મારે ડોક્ટર નથી બનવું, બાપા સાથે રહેવું છે. આ બધાને તે વખતે કેરિયર બનાવવાનાં વર્ષો હતાં, પણ પોતાના ગુરુને વિશે અપાર હેત તો વિશ્વાસ ને શ્રદ્ધાથી, યોગીજી મહારાજની આજ્ઞાથી એવી સાધુતા પ્રાપ્ત કરવા ખાબક્યા તો બાપાએ અદ્ધર ઝીલ્યા, સાધુ બનાવ્યા અને એમાંથી અનુપમ મિશન થયું. અને આ સંતોની સાથે રહીને તમે જે દાન-દક્ષિણા ને સેવાથી સાથ આપો છો એનાથી આ બધું થયું છે. વિશેષ તો, આ સંતોએ પોતાનું વહાલામાં વહાલું જીવન ભગવાનને અર્થે સમર્પિત કર્યું છે એવી અમારી સાધુની આસેના છે.

જ્યારે કોઈ એવી સગવડ નહોતી, સરખું રહેવાનું નહોતું, અનુપમ મિશનની બોલબાલા નહોતી, કોઈ વ્યવસ્થા નહોતી ત્યારે આપણા વડીલ સાધુઓ વાસુભાઈ, દિલીપભાઈ ને આ બધા સંતોની ટીમ અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ, રતિભાઈ, સનંદભાઈ સાથે હોમાઈ ગઈ. તમે જુઓ તો એક એક સાધુ અદ્ભુત છે ! પોતાની સુખ-સાલ્યબી, વ્યવસ્થા ગૌણ કરીને ભગવાનને રાજી કરવા માટે પોતાનું જીવન સમર્પિત કરીને આજની તારીખે પણ અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈની જે આજ્ઞા આવે એ આજ્ઞામાં તેઓ ખાબકે છે. પોતાની ઉંમર પણ નથી

જોતા. જ્યાં મોકલે ત્યાં જાય, જે કરાવો તે કરે, જ્યાં બેસાડો ત્યાં બેસે એવી આ સાધુની આખી સેના છે. આવા સાધુઓ આપણને ગુરુ તરીકે મળ્યા એ ભગવાનની અપરંપાર કૃપા છે ! યાદ રાખો, ભગવાંધારી સંતો અને આ સંતો એ બાપાએ આપણને આપેલી ભેટ છે ! આપણા માટે યોગીજી મહારાજ આ સંતોને અક્ષરધામમાંથી માનવદેહે લાવ્યા છે. આવા સંતોનો મહિમા જો આપણા હૃદયમાં સમજાય, એમની વાત મનાય, એમનાં દર્શનની સ્મૃતિ થાય, એમના વિશે નિર્દોષભાવ ને દિવ્યભાવ સાથે એમની આજ્ઞા જો પળાય તો અહંકાર રહિત થવાશે. તો આપણે બધા આવા ગુરુઓની દૃષ્ટિમાં આવી ગયા છીએ એટલે ફાંફાં માર્યા વગર સૌ ભગવાન ભજવાનું ચાલુ કરજો એટલે તેઓને રાજી કરી લેવાય.

તમને બધાને અનુપમ મિશનમાં બેસાડી દેવાના નથી, માટે ગભરાશો નહીં. પણ આ સાધુ, તમે જ્યાં છો ત્યાં અંદરથી સાધુતા પ્રગટાવશે, નિર્લેપભાવ આપશે. પૈસા કમાવ, સમૃદ્ધ થાવ, એક મીલની બે મીલ કરો, એક દુકાનની બે દુકાન કરો, પાંચ વીઘાં જમીન હોય તો ૫૦ વીઘાં જમીન કરો, દિવેલા, બટેટાં જે વાવતાં હોય તે ૧૦૦ મણ થતાં હોય તો ૫૦૦ મણ થાવ; ભગવાન કહે, મારે એની સાથે કોઈ નિસબત નથી. મારે તમને વધારેમાં વધારે સુખ આપવું છે, પણ તમે ભગવાનના થઈને જીવન જીવો. અને ‘મને જે કંઈ મળ્યું છે એ ભગવાનનું છે, મહારાજનું છે’ એમ માનો. તેઓ જ્યારે જે માંગે ત્યારે આપી દેવાનું. એમનું છે ને એમને આપી દેવાનું છે. આપણને કોઈ પાંચ-દશ લાખ રૂપિયા સાચવવા આપે તો આપણે સાચવીએ છીએ અને પછી તેઓ જ્યારે પાછા માંગે ત્યારે તરત એમને પાછા આપી દઈએ છીએ કે તમે આપ્યા છે ને તમારે લઈ જવાના છે. એમ, આપણને બધું કોણે આપ્યું છે ? ભગવાને. આ દેલ કોણે આપ્યો છે ? ભગવાને. સારા ઘરે જન્મ કોણે આપ્યો છે ? ભગવાને. સારું શિક્ષણ કોણે અપાવ્યું ? ભગવાને. અને શિક્ષણ દ્વારા આપણને જે મળ્યું છે એ કોણે

આપ્યું ? ભગવાને. તો આ બધું કોનું છે ? ભગવાનનું. તો આ બધું ભગવાન માટે વાપરવાનું કે આપણા માટે વાપરવાનું ? ભગવાન માટે વાપરવાનું. ભગવાન તો તમે વાપરો એમાં ખુશ છે, તેઓ એમ નથી કહેતા કે ના વાપરશો, પણ જ્યારે ભગવાનનું કાર્ય હોય ત્યારે તેમાં વાપરવાનું. તમે નોકરી કરો, સંસાર-વ્યવહારનાં કામ કરો, બધું કરો પણ જ્યારે ભગવાનની હાકલ થાય, ગુરુની હાકલ થાય ત્યારે બધું ગૌણ થઈ જવું જોઈએ. પહેલા મારા ગુરુ, પહેલા મારા ભગવાન પછી બીજું બધું એવું હોવું જોઈએ. તો તમારું બધું ભગવાન માથે લેશે, કશું બગડવા નહીં દે. પણ આપણે ભગવાન ને ગુરુનું બળ નથી લેતા. કારણ કે, મહિમા નથી.

મહંત સ્વામીજી કહે છે કે, ‘પ્રાપ્તિ થઈ છે, પણ પ્રાપ્તિની પ્રતીતિ નથી એટલે આત્મામાં બળ આવતું નથી.’ કેવા ગુરુ મળ્યા છે ! કેવા પ્રભુ મળ્યા છે ! કેવા સંતો મળ્યા છે ! કેવો સત્સંગ મળ્યો છે ! એની પ્રતીતિ નથી. એ કેવી પ્રતીતિ ? તો નાનું બાળક હોય એને તમે એક હાથમાં ૫૦ કે ૧૦૦ રૂપિયા આપો અને બીજા હાથમાં ચોકલેટ આપો તો રૂપિયા ફેંકી દેશે ને ચોકલેટ ખાશે. પણ એને ખબર નથી કે આ રૂપિયામાંથી તો ઘણી બધી ચોકલેટ આવે. એને અનુભવ નથી કે, આ એક ચોકલેટ તો ખાઈ લઈશ પછી બીજી નહીં મળે, પણ આ ૫૦-૧૦૦ રૂપિયા જો વાપરીશ તો મને ઘણી બધી ચોકલેટ મળશે; એવી એને પ્રતીતિ નથી એટલે એ નોટ ફેંકી દે છે. એમ, ગુરુ ને ભગવાનની પ્રાપ્તિ થઈ છે તો એ કેટલી મહામૂલી મૂડી છે ! એની પ્રતીતિ નથી એટલે આપણે એને વાપરતા નથી, એનો ઉપયોગ નથી કરતા. એના બદલે જગતનાં સુખનો આનંદ મેળવવા ફાંફાં મારીએ છીએ. એટલા માટે ચાતુર્માસના જે નિયમ આપ્યા કે, અડધો કલાક ધૂન કરો, સત્સંગસભા કરો, ‘વચનામૃત’, ‘સ્વામીની વાતો’ વાંચો; આપણે એ નિયમો પાળીએ તો અનુભવ-પ્રતીતિ થતી જશે.

‘મહાબળવંત માયા તમારી, જેણે આવરિયાં નરનારી’ દેહભાવ એ માયા છે. એમાંથી બહાર નીકળવા માટે દેહને તપથી ઓગાળો. એ માટે

એકખીજાને વિશે

નિર્દોષભાવ, દિવ્યભાવ રાખવાનો.

એકખીજાનાં પ્રકૃતિ-સ્વભાવ ગમાડવાનાં

તો

આપણે પ્રકૃતિ-સ્વભાવ રહિત થઈ જઈએ.

ભગવાનના ભક્તો સાથે મેળ ના પડવા દે,

ભગવાનના ભક્તો સાથે

સંપ, સુહૃદભાવ, એકતા રાખીને કામ ના કરવા દે ;

આવી જે માયા છે

એનાથી રક્ષા થાય તે માટે

પ્રાર્થના કરવાની.

એકટાણાં કરો, કાંઈક નિયમ લો. ચાર મહિના ના થાય તો શ્રાવણ મહિનો-એક મહિનો તો એકટાણાં થાય કે ના થાય ? ઘણાને તો એક ટાઈમ ઉપવાસ કરવાનો હોય તોય તકલીફ થાય છે. આખી જિંદગી તમે ખાધું જ છે, હવે એક ટાઈમ ના જમો એમાં તમને ચક્કર ચડી જાય છે. અને આમ તો કલો છો કે, અલંકાર રહિત થવું છે, ભગવાનને રાજી કરવા છે. આપણે નીકળ્યા તો છીએ ભગવાનને રાજી કરવા, પણ એક ટાઈમ ભૂખ્યું નથી રહેવાતું. આપણે કેટલા નબળા છીએ ! ભગવાનને રાજી કરવા શું ના થાય ? આ સંતોએ જીવન સમર્પિત કરી દીધું લો ! આપણાથી એવું થઈ શકે ? આ તો એક ટાઈમ ખાવાનું સમર્પણ કરવાનું છે તોય ઢીલાઢસ થઈ જઈએ કે, આપણાથી આવું નહિ થઈ શકે.

આપણા અનુપમ મિશન પરિવારના નાના-મોટા બધા ભક્તોને મારી પ્રાર્થના કે, ચાર મહિના ના થાય તો એક શ્રાવણ મહિનો તો એકટાણાં કરજો. દૂધ-ફૂટ્સ ખાજો, પણ આપણે તપ કરવું છે. બાપાને તપ બહુ ગમતું હતું, તો એવું દેહનું તપ કરવું છે. અને ‘વચનામૃત’, ‘સ્વામીની વાતો’નો સ્વાધ્યાય અને સત્સંગસભા કરજો. બહાર ગયા હોઈએ તો શોધી કાઢવું કે, સભા ક્યાં થાય છે ? તો સભામાં જવું. સભા ના થતી હોય તો આપણા ઘરથી શરૂ કરી દો. આધ્યાત્મિક પ્રગતિ કરવી હોય તો આ શ્રેષ્ઠમાં શ્રેષ્ઠ નિયમ છે. અમારે સંતોએ અમારી સાથે આશ્રમમાં રહે છે એ બધા સાધુઓ નિર્દોષ ને દિવ્ય છે એવું માનવાનું છે. દરેકની પ્રકૃતિ, સ્વભાવ, ઉછેર, વિચારસરણી બધું જ જુદું જુદું છે, પણ બધા ભેગા રહીએ છીએ. અમારા ‘યોગીપ્રસાદ’ રસોડામાં કોઈ મરચે મોજું ખાય, કોઈ મીઠે મોજું ખાય, કોઈ ખાંડથી મોજું ખાય, કોઈ વધાર વગરનું ખાય; એમ ભાતભાતના સંતો ભેગા થયા છીએ. એમાં એકબીજાને વિશે નિર્દોષભાવ, દિવ્યભાવ રાખવાનો. એકબીજાનાં પ્રકૃતિ-સ્વભાવ ગમાડવાનાં તો આપણે પ્રકૃતિ-સ્વભાવ રહિત થઈ જઈએ. ભગવાનના ભક્તો સાથે મેળ ના પડવા દે, ભગવાનના ભક્તો સાથે સંપ, સુહૃદભાવ, એકતા રાખીને કામ ના કરવા દે; આવી જે માયા

છે એનાથી રક્ષા થાય તે માટે પ્રાર્થના કરવાની. અમે બધા સંતોએ નક્કી કર્યું કે, અમે જેટલા સંતો ભેગા રહીએ છીએ અથવા તો દુનિયાના ફલક પર જેટલા સંતો છે એ બધાને યાદ કરીને પ્રાર્થના કરીએ કે, અમે મહારાજના સાંનિધ્યમાં બેઠા છીએ તો, ‘હે પ્રભુ ! આ સૌ દિવ્ય છે- નિર્દોષ છે, દિવ્ય છે-નિર્દોષ છે, દિવ્ય છે-નિર્દોષ છે.’ એવું માનીશું તો તમે જોજો, ચાર મહિનામાં કેવાં પરિણામ મળે છે ! એમ, તમે ગૃહસ્થ છો. ઘરમાં તમારે કેટલાં બધાં પાત્રો છે, એ બધાંય પાત્રોને નજર સમક્ષ લાવી, ‘હે મહારાજ ! તેઓ સૌ દિવ્ય છે, નિર્દોષ છે’ એવું માનો. ઘરમાં બધાં ભેગાં રહેતાં હોય એટલે એકબીજાની વીકનેસ દેખાશે, ગુણ નહીં દેખાય, યાદ રાખો ! અને વીકનેસ જોઈ, જોઈને એમની વધારે વીકનેસ દેખાતી જાય. પણ, આપણે ઊંઘું કરવું છે, એમના ગુણ જ જોવા છે. ‘આ સૌ પાત્રો નિર્દોષ છે, નિર્દોષ છે, નિર્દોષ છે; પ્રભુ ! તમે આપેલી ભેટ છે. પ્રભુ આપે અમને ભેગાં કર્યાં છે તો એકબીજાને પૂરક બનીને, સૌ નિર્દોષ ને દિવ્ય છે’ એમ માનીને, એમના ગુણોનો વિચાર કરીશું, તો તમે જોજો દેવ ઊઠી એકાદશી સુધી-ચાર મહિનાની આ પ્રેક્ટિસ પછી કાર્તિક પૂર્ણિમાએ આપણે જ્યારે સમૈયો કરીશું, ત્યારે બધાના અનુભવ સાંભળીશું. તમે જોજો, તમારામાં એટલો બધો ફરક પડી જશે !

ઘરના મુક્તોનું, જ્યાં કામ કરીએ છીએ એ મુક્તોનું, જ્યાં જઈએ છીએ, જેમની સાથે સંપર્ક થાય છે એ બધા મુક્તોનું વિસ્ટ બનાવીને ‘તેઓ સૌ દિવ્ય છે, નિર્દોષ છે, પ્રભુ ! તેઓમાં જે દોષ દેખાય છે એ મારા દોષનું રિફલેક્સન છે, એ ટાળી દો-ટાળી દો, મહિમાની કસર ટાળી દો, આ બધા નિર્દોષ ને દિવ્ય છે એવાં મને દર્શન થાય એવી કૃપા કરો.’ એવી પ્રાર્થના કરીએ. તમે જોજો બહુમોટું આ કામ છે.

અમે સંસ્થામાં હતા ત્યારે મહંત સ્વામીની સાથે દાદર મંદિરે સંતો રહેતા હતા. ચાતુર્માસમાં સંતો ધારણાં પારણાં ખાસ કરે, એમાંય આખો શ્રાવણ મહિનો ધારણાં પારણાં કરે. ધારણાં પારણાં કરવા બહુ અઘરાં છે. ડોક્ટર સ્વામીને કોઈ ભક્તે કહ્યું, ‘સ્વામી, તમે આટલી બધી તપશ્ચર્યા

કરો છો, ધારણાંપારણાં કરો છો, અમારાથી તો એક ટાઈમ પણ ભૂખ્યું નથી રહેવાતું.’ એટલે ડૉક્ટર સ્વામી કહે, ‘આ હ્યુમન બોડી ટેવાઈ જાય છે એટલે અમને બહુ અઘરાં નથી લાગતાં હવે. શરૂઆતમાં એક ટાઈમ ખાવામાં, ધારણાંપારણાં કરવા અઘરાં લાગે પણ પછી પ્રેક્ટિસ કરો તો ઊલટું મજા આવે છે, અઘરાં નથી પડતું, પણ વિશિષ્ટ તપ બધા ભક્તોને નિર્દોષ માનવામાં સૌને પરસેવો છૂટી જાય છે.’ કરવાનું એ છે. કોઈને વિશે ભાવફેર ના થાય, અમલિમા-માથાકૂટ ના થાય.

આપણા અનુપમ મિશન પરિવારના એક એક સંતો-ભક્તોએ ચાતુર્માસમાં વિશેષ આ નિયમ લેવો છે કે, ઘરનાં પાત્રો, આશ્રમના સંતો-બધાં નિર્દોષ ને દિવ્ય છે; એ માટે સવારની પ્રાર્થનામાં સ્પેશ્યલ ૧૫-૨૦ મિનિટ એમના માટે આપણે સમય કાઢીશું તો જોજો અંદરથી એટલું બધું પ્યોરિક્કેશન થશે કે, એનો આનંદ કો’ક જુદો આવશે. અને આ નિયમ ગુરુદક્ષિણામાં આપીએ, બાપા આપણી પાસે આટલું જ માંગે છે. આપણે જગત તરફની આસક્તિથી રહિત થવું હોય, ધન તરફની આસક્તિ છોડવી હોય, આવડત-હોશિયારીનો અહંકાર છોડવો હોય તો એને ભગવાનના કાર્યમાં વાપરો તો છૂટી જશે. પણ આત્મા સાથે જે વીકનેસ વળગી છે એ ટાળવી હોય તો ભગવાન ને ભગવાનના ભક્તોને નિર્દોષ માની, એમના માટે સ્પેશ્યલ ભજન કરીએ.

આજે ગુરુપૂર્ણિમાના મંગલકારી પર્વે, ગુરુ ગુણાતીત ને સાક્ષાત્ મહારાજને અને આપણા સર્વના ગુરુરૂપ આપણા યોગીજી મહારાજ ને અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ, મહંત સ્વામી ને બધા સંતોનાં ચરણોમાં આપણે પ્રાર્થના કરીએ. અમે તમારા છીએ, અમારાં જમા પાસું એક જ છે કે તમે અમારો સ્વીકાર કર્યો, તમે અમને ગ્રહણ કર્યા; એ અમારાં જમા પાસું છે, તમે અમારા પર કૃપા વરસાવી છે તો, વિશેષ કૃપા વરસાવજો કે, તમારી માયા અમને નડે નહીં, તમારા બધા ભક્તોને વિશે નિર્દોષભાવ, દિવ્યભાવ રહે. અને અમારાં જે કંઈ છે એ તમારું માનીને વાપરીએ. વાપરવાનું આપણે છે-ભોગવવાનું આપણે છે, પણ પ્રભુનું

છે એવું માનીને કરીશું તો એ બંધનરૂપ નહિ થાય. તો આપે આપેલી બધી જ વસ્તુઓ આપની જ છે એવું માનીને જીવન જીવી ભક્તિ કરીએ ને સંપ, સુહૃદભાવ, એકતા, હળીમળીને બધાં કેન્દ્રોના ભક્તો, કાર્યકર્તા આવ્યા છે એ બધાને પ્રાર્થના કે, એકત્વભાવથી હળીમળીને ભક્તિ કરીએ. એમાં આડું આવતું જે કંઈ અમારી પાસે છે એ અમારા મહિમાની કસર કહો, આવડત-હોશિયારીનો અહંકાર કહો, એ બધું આજે ગુરુદક્ષિણામાં તમારાં ચરણોમાં મૂકીએ છીએ.

સંપ, સુહૃદભાવ, એકતા રાખી, હળીમળીને ભક્તિ કરીને આપની પ્રસન્નતાનાં પાત્રો બની, એકાંતિકપણું સિદ્ધ કરી, આપના સુખે સૌ સુખિયા થઈ જઈએ એવી ગુરુચરણે, પ્રભુચરણે આજે ગુરુપૂર્ણિમાની સૌ વતીની પ્રાર્થના ! રાજી રહેજો ! કોઈની તબિયત સારી ના હોય, કોઈને મનની બીમારી હોય, કોઈને દેહની બીમારી હોય, કોઈને ધનની બીમારી હોય, કોઈ આત્માની બીમારીથી વાતવાતમાં ઢીલા પડી જતા હોય, ડરી જતા હોય એવા બધા માટે પ્રાર્થના કરીએ છીએ, સૌને સર્વ વાતે તન, મન, ધન ને આત્માથી પ્રભુ સુખિયા કરજો.

ચોમાસું સરસ જાય. જે બધા ધંધો-બિઝનેસ કરે છે, એમાં બધાને ખૂબ બરકત આવે, સૌ ભક્તોને ભક્તિ, શક્તિ, સમૃદ્ધિ અપાર આપજો, ને તમારા અર્થે સૌ વાપરીને ભક્તિનો પરમ આનંદ માણે એવી પ્રભુચરણે ગુરુચરણે પ્રાર્થના ! ઘણા બીમાર છે, ઘણાને અક્ષરધામ જવું છે કે, અમને મહારાજ લઈ જાય તો સારું ! એ બધાની અરજીઓ, કોઈને વ્યવહારની તકલીફ હોય, કોઈને ધંધાની તકલીફ હોય, કોઈ પતિ-પત્નીને સંવાદિતાની તકલીફ હોય, છોકરાઓની તકલીફ હોય તો એ બધી અરજીઓ પ્રભુ તમારાં ચરણોમાં ધરીએ છીએ. એમાંથી બધાને ઉગારજો એવી સ્પેશ્યલ પ્રાર્થના-ધૂન કરીએ છીએ...

ૐ સ્વામિનારાયણ... સ્વામિનારાયણ... સ્વામિનારાયણ... !

સહજાનંદ સ્વામી મહારાજની જય !

આત્મા સાથે

જે વીકનેસ વળગી છે એ ટાળવી હોય તો
ભગવાન ને ભગવાનના ભક્તોને નિર્દોષ માની,
એમના માટે સ્પેશ્યલ ભજન કરીએ.

